

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową. — **Cena pojedynczego numeru 10 groszy.** —
— w Poczтовой Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 —
— przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem
— 40 gr. W tekście, za tekstem i na-
— słane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie
— drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skoń-
— ne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

O kandydatach na posłów w świetle dawnej i nowej ordynacji wyborczych.

Nigdy i nigdzie sami wyborcy nie wyznaczali u nas kandydatów do parlamentu. Żaden wyborca nie mógł pójść do urny i zadeklarować: chcę, aby posłem był ten, a ten, bo mam do niego zaufanie. Wyborca mógł tylko oddać kartkę, na której widniał numer partii. A kto się za tym numerem ukrywał, na to wyborca najmniejszego nie miał wpływu. O tem decydowało 5, no powiedzmy 10 matadorów partii, którzy w ciszy gabinetu centrali partyjnej wyznaczali kandydatów. Takie kilkusobowe kolegium bonzów partyjnych narzucało wprost rzeszom wyborców „swoich” ludzi.

Obecnie natomiast procedura wyznaczania kandydatów powoduje, że wyborca będzie mógł faktycznie wybrać sobie tych posłów, których uzna za najgodniejszych do piastowania mandatu.

Odbędzie się bowiem w każdym z 104 okręgów zgromadzenie, które zadecyduje o kandydaturach. W skład tego zgromadzenia wejdą ci przedstawiciele ludności, do których wyborca już nabrał zaufania, bo ich już wybrał do rady gminnej czy innej organizacji społecznej i zawodowej.

Na każdym z takich zgromadzeń zostaną wyznaczeni kandydaci na 2 posłów sejmowych (bo każdy z 104 okręgów jest dwumandatuowy). Jeśli więc poglądy na takim zgromadzeniu okażą się zgodne — lista kandydatów obejmie podwójną ilość kandydatów. A więc do wybrania 2 posłów zostanie wyznaczonych 4 kandydatów i między tymi czterema obywateli będzie swobodnie wybierał. Ale jeśli na zgromadzeniu będzie rozbieżność, to liczba kandydatów może dojść nawet do 12 osób i wyborca może między tymi 12 wybrać tych dwóch, których chciałby widzieć w parlamencie.

Cóż z tego najoczywistej wynika? Oto w doborze kandydatów — od 4 do 12 na dwa mandaty — mogą być uwzględniane wszystkie postulaty wyborców, mogą się dostać na listę ludzie rozmaitych zawodów, poglądów, starsi i młodszy, a rzesza wyborcza otrzymuje pełną swobodę głosowania.

A tej właśnie swobody była pozbawiona i w r. 1922, i w r. 1928, i w r. 1930, gdy w 5-cio mandatowym okręgu zanosiła do urny „numerek” z cyfrą „7” czy „14” czy „21” i zupełnie nie miała prawa dobrać sobie takich czy owakich kandydatów na posłów, musiała natomiast głosować na tych, których narzuciły centrale partyjne.

Ale powiadają: coż ma począć taka grupa wyborców, która nie ma przedstawicielstwa w zgromadzeniu okręgowym? I na to zaradziła nowa ordynacja. 500 ludzi ma prawo wystosować pismo rejentalnie stwierdzone do okręgowej komisji wyborczej z żądaniem, aby ich delegat wziął udział w zgromadzeniu. Ten delegat może postawić o sobną kandydaturę i nad tym wnioskiem musi się odbyć głosowanie. I jeśli taki kandydat skupi na sobie 1/4 obecnych na zgromadzeniu — musi się znaleźć na liście i każdy wyborca ma możność oddania na niego swego głosu.

Wśród tych okoliczności jest chyba najwykleszszym mamieniem ludzi twierdzenie, jakoby dawny system wyborczy dawał obywatelowi większą swobodę doboru kandydatów i wybierania posłów.

Wybory zostaną zarządzane w najbliższych dniach. Rozporządzenia wykonawcze do ordynacji wyborczych.

Jak dowiadujemy się, w pierwszych dniach bieżącego tygodnia ogłoszone zostanie zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o wyborach do Sejmu i Senatu.

W „Dzienniku Ustaw” nr. 48 z dnia 13 go lipca 1935 r. ukazały się trzy rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych z dn. 11-go lipca 1935 r., wydane na podstawie nowych organizacji wyborczych do Sejmu i Senatu.

Pierwsze z nich zawiera regulamin do zgromadzenia okręgowego.

Na podstawie regulaminu wybory do zgromadzenia okręgowego zarządzają wojewodowie w ciągu 5 dni po zarządzeniu wyborów do Sejmu. Zarządzenia

województw zawierać będą oznaczenie organów, mających dokonać wyborów delegatów do zgromadzenia, termin zebrania się każdego z tych organów oraz określenie liczby delegatów, przypadającej na każdy organ. Wybory do zgromadzenia okręgowego muszą być ukończone nie później, niż 20 dnia po zarządzeniu wyborów do Sejmu.

Organami powołanymi do wyboru delegatów na zgromadzenia okręgowe są: rady izb rolniczych, rady powiatowe, zebrania plenarne izb przemysłowo-handlowych i izb rzemieślniczych, zebrania przedstawicieli zarządów podstawowych jednostek organizacji zawodowych, zarządy zrzeszeń technicznych, zarządy

kobiecych organizacji społecznych, rady izb lekarskich, adwokackich i notarialnych, senaty szkół akademickich, względnie ogólne zebrania profesorów tych szkół.

Delegatem do zgromadzenia okręgowego może być każdy obywatel Rzeczypospolitej bez różnicy płci, który przed dniem zarządzenia wyborów do Sejmu ukończył 24 lata i zamieszkiwał conajmniej rok w okręgu wyborczym oraz nie jest pozbawiony w myśl art. 3 ordynacji wyborczej prawa wybierania do Sejmu.

Uchwały organów uprawn. do wyboru deleg. są ważne bez względu na ilość obecnych. Za wybranych na delegatów uznaje się kandydatów, którzy otrzymali w pierwszym głosowaniu głosy większości. Jeżeli pierwsze głosowanie nie daje wyniku wówczas zostaje zarządzane głosowanie ściślejsze, które jest ostateczne.

Drugie rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych dotyczy spisów wyborców do Sejmu.

Na podstawie tego rozporządzenia spis wyborców do Sejmu, sporządzany przez gminy. Osoby przybyłe, celem zamieszkania w gminie, lecz nie wpisane jeszcze do rejestru mieszkańców, będą umieszczone w spisie wyborców na podstawie zameldowania oraz przedłożenia wymeldunku z poprzedniego miejsca zamieszkania.

W spisach wyborców będą umieszczeni obywatele Rzeczypospolitej, którzy ukończyli 24 lata i zamieszkują w gminie conajmniej od dnia poprzedzającego dzień zarządzenia wyborów.

Ostatnie rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych dotyczy spisów wyborców do Senatu.

Spisy wyborców do Senatu według tego rozporządzenia prowadzi powiatowe władze administracji ogólnej.

Do spisu są wciągnięci obywatele, którym w przeddzień zarządzenia wyborów do izb ustawodawczych służy prawo wybierania do Senatu. Szkoły, których ukończenie stanowi jeden z tytułów prawa wybierania do Senatu są wyszczególnione w specjalnym wykazie, załączonym do rozporządzenia. Obywatele, mający prawo wybierania do Senatu z tytułu zasługi osobistej, lub wykształcenia, będą wciągnięci do spisów, jeżeli udowodnią, że im to prawo przysługuje. Obywatele, mający prawo wybierania z tytułu zaufania, są wciągani do spisów z urzędu.

Im bardziej zbliżamy się do momentu rozpisania nowych wyborów tem coraz więcej na łamach prasy partyjnej zjawia się szereg pogłosek na temat kandydatów na posłów i generalnego komisarza wyborczego. Wszystkie oczy wiście te pogłoski są conajmniej przedwczesne z tego choćby względu, że dotąd żadne listy kandydatów jeszcze nie istnieją.

Nieznanne jest też nazwisko przyszłego generalnego komisarza wyborczego. Jak wiadomo, według obowiązujących przepisów, Prezydent Rzeczypospolitej powołuje generalnego komisarza dopiero na drugi dzień po rozpisaniu wyborów. Ponieważ nie mamy jeszcze wyborów rozpisanych, trudno jest mówić o generalnym komisarzy, którego kandydatura nie została jeszcze ustalona.

Interesującą natomiast jest polemika, jaka dzisiaj toczy się na łamach niektó-

Wysokie odznaczenia dla twórców Konstytucji.

WARSZAWA. — Wobec rozwiązania izb ustawodawczych i zakończenia prac nad zasadniczą reformą ustroju Państwa, najzasłużeni w tem dziele zostali odznaczeni orderami.

Uroczystość dekoracji odbyła się w sobotę na Zamku, przy czym aktu dekoracji dokonał osobiście Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

Orderem Orła Białego został udekorowany p. premier Sławek.

Wielką wstęgą orderu Polonia Restituta otrzymali byli marszałkowie Światłowski i Raczkiewicz, wicemarszałkowie Sejmu Car i Makowski, były premier p. Aleksander Prystor i b. premier p. Ja-

nusz Jędrzejewicz.

Pozatem wielką wstęgą orderu Polonia Restituta otrzymał były referent ustawy konstytucyjnej w Senacie Sen. Roztworowski.

Komandorją z gwiazdą Polonia Restituta odznaczeni zostali: podsekretarz stanu w prezydium Rady ministrów p. Siedlecki, b. poseł i sekretarz generalny BBWR, obecny dyrektor Funduszu Pracy, p. Dolanowski, sekretarz generalny BBWR p. Brzęk Osiński i b. referent ordynacji wyborczych w Sejmie, sekretarz generalny klubu parlamentarnego BBWR p. Podolski.

Jubileuszowy zlot harcerzy w Spale.

SPAŁA. — Mimo dnia słotnego Spała zaroila się nieprzeliczonym tłumem gości.

Z całej Polski podążyły tłumy, by wziąć udział w niecodziennej uroczystości, święcie dziesiątków tysięcy chłopów i dziewcząt, związanych ze sobą mocnymi i szlachetnymi węzłami organizacji harcerskiej. Przybył również P. Prezydent Rzplitej oraz szereg dostojników państwowych.

Zgodnie z programem po uroczystym nabożeństwie odbył się zacyty o godz. wpół do dziesiątej przegląd drużyn.

Oczy radowały szeregi niekończące się sprawnych druhów i dzielnych druhów na stadionie. Prężyły się młode postacie, miarowo wybiły takt nogi.

Idąc do urny był wyborca dawniej tylko posłańcem partii, która mu kazała oddać głos na jakiś „numerek”, a nie na ludzi. Partja przed wyborami szafowała hojnie obietnicami, obiecywała nieledwie manę z nieba, ogłaszała jakiś nieziszczalny program, mający ten padół ziemski zamienić w istny raj. Ale ledwo wybory się skończyły — tracił wyborca zupełnie kontakt ze swym posłem. Ani go znał, ani widział. Po seł był mandatariuszem partii, a nie obywatela. Poseł nie interesował się zupełnie swoim wyborcą, póki cieszył się mirem u swej partii i miał zaufanie jej szefa.

To wszystko kończy się obecnie. Chłop we wsi, rzemieślnik w miasteczku, robotnik czy inteligent w mieście

otrzymają jako kandydatów do parlamentu żywych, z imienia i nazwiska znanych sobie ludzi.

Na 2 posłów otrzymają 4 do 12 kandydatów i będą mogli tych wybierać, którzy dają największe rękojmię, że rozumieją interes Państwa i społeczeństwa, że godnie będą reprezentowali żywotne potrzeby ludności i że będą w parlamencie informowali rząd o tych potrzebach i domagali się ich uwzględnienia.

Posłami zatem będą nie nominaci partyjni, a mężowie zaufania społeczeństwa.

A to jest stanowczo lepiej i dla Państwa i dla każdego obywatela osobna.

rych dzienników na temat ogłoszonej przez trzy partie opozycyjne, a mianowicie narodowców, chadeków i socjalistów abstynencji wyborczej.

Charakterystyczny pod tym względem był głos jednego z wczorajszych dzienników żydowskich, który zdecydowanie występuje przeciw usiłowaniam socjalistów wciągnięcia w orbitę abstynencji ludności żydowskiej. Jeśli się weźmie pod uwagę fakt, że ukraińcy, grupujący się w Undo zdecydowali pójść do urn wyborczych, jasnym będzie wówczas, że pomyślana na szeroką skalę akcja opozycji przeciw wyborom, nie uzyskuje sobie nowych zwolenników, nawet wśród mniejszości narodowych.

Rozwiązanie Sejmu śląskiego.

KATOWICE. Pan Prezydent Rzeczypospolitej zarządzeniem z dnia 13 lipca 1935 roku rozwiązał Sejm śląski z dniem 14 lipca 1935 r.

Z polecenia p. wojewody śląskiego, dr. Grażyńskiego wręczono w dniu onegdajszym marszałkowi Sejmu śląskiego Wolnemu zarządzenie o rozwiązaniu Sejmu.

134 milj. zł. nowych długów wewn., 49.8 milj. spłaconych długów zagr.

WARSZAWA. Według danych komisji długów całkowite zadłużenie Państwa Polskiego na 1 lipca b. r. wyniosło 4,641,847,000 zł. wobec 4,691,647,000 zł. na 1 stycznia 1935 r., czyli w ciągu ubiegłego półrocza zadłużenie to spadło o 49,800,000 zł.

Na spadek ogólnego zadłużenia wpłynęła głównie spłata długów zagranicznych przez Skarb Państwa Polskiego. — Długi te zmniejszyły się 184,689,000 zł. do wysokości 3,160,725,000 zł. wobec 3,345,414,000 zł. na 1 stycznia r.b.

W przeciwieństwie do długów zagranicznych zadłużenie wewnętrzne wzrosło o 134,889,000 zł. i na 1 lipca b. r. wyniosło 1,481,121,000 zł. wobec — 1,346,333,000 zł. na 1 stycznia b. r.

Zjazd pracowników samorządu terytorjalnego.

Krakowie zjazd Związku Pracowników Samorządu Terytorjalnego.

Po nabożeństwie delegaci udali się na Wawel, by w krypcie św. Leonarda złożyć hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego, a następnie wzięli udział, w sypaniu kopca na Sowińcu.

Dzisiaj rozpoczęły się właściwe obrady zjazdu.

„Times“ o sytuacji politycznej w Polsce.

LONDYN. Pod nagłówkiem „Parlament polski“ „Times“ zamieszcza artykuł omawiający sytuację wewnątrz polityczną w Polsce i stwierdzający że ustawy dotyczące ordynacji wyborczej przeszły w Sejmie znaczną większością. „Times“ wyraża przekonanie, że obecnie droga do zwycięstwa bloku rządowego przy nadchodzących wyborach jest otwarta.

„Times“ z zadowoleniem podkreśla poprawę stosunków i wyrównanie stosunków mniejszościowych w Polsce — nie jest bynajmniej powierchowe.

Banki polskie dają 5 milj. zł. — a Boussac żąda 20 milj. zł.

WARSZAWA. W czasie pertraktacji o wykup akcji żyrardowskich z rąk Bou-

Rozłam w stronnictwie narodowym w Łodzi.

ŁÓDŹ. — W łonie stronnictwa narodowego w Łodzi doszło do poważnego rozłamu, który stał się już faktem dokonanym. Rozłam powstał na tle ostatecznych posunięć w radzie miejskiej, które jak wiadomo doprowadziły do jej rozwiązania.

Taktyce większości narodowej przeciwstawiała się już oddawna grupa umiarkowanych, która domagała się rzeczowego stosunku do zagadnień miejskich. Ponieważ przywódcy stronnictwa narodowego nie zrezygnowali ze swej bezkompromisowej taktyki, doszło w dzielnicy Radogoszcz do rozłamu, na

czelę którego stanął b. radny p. Siekierski.

Secesjoniści przyjęli nazwę „niezależnego klubu narodowego im. gen. Hallera“. W rezolucji grupa ta potępiła politykę stronnictwa narodowego, uważając za szkodliwe uprawianie opozycji dla niej samej, dalej potępiła działalność w łódzkiej radzie miejskiej i wyraziła gotowość współpracy z obozem legionowym.

Rozłam objął również inną dzielnicę tj. Bałuty, tak że ze stronnictwa narodowego wystąpiło już kilkaset członków.

14-go lipca minął we Francji spokojnie.

PARYŻ. W niedzielę o godz. 9 rano rozpoczęła się oficjalna część tegorocznego święta narodowego Francji wielką defiladą wojskową na Polach Elijskich.

Wśród wielotysięcznych tłumów przypatrujących się defiladzie panowała niezwykła karność i spokój. Przyczyniły się do tego oczywiście w niemałym stopniu niezwykle silne kordony policji, wojska i gwardji, które krążyły od soboty wieczór po ulicach Paryża, nie do puszczając nigdzie do wykroczeń przeciw porządkowi.

Wbrew pierwotnym zapowiedziom, mówiącym o wybuchu rozruchów ulicznych, a nawet wojny domowej, dzień 14 lipca minął w całkowitym spokoju.

Również bez incydentów odbyły się w niedzielę rano defilady i demonstracje polityczne w Lyonie, Bayonne i Bordeaux.

W Bordeaux za pułkami tamtejszego garnizonu defilował „Ognisty Krzyż“ aklamowany entuzjastycznie przez zebrane na ulicy tłumy.

PARYŻ. Zapowiedziana przez wszyst

kie lewicowe organizacje polityczne demonstracja pod hasłem walki z faszyzmem rozpoczęła się już o godz. 10 rano kongresem „pokoju i wolności“.

Okolo 10 tysięcy delegatów najróżniejszych ugrupowań lewicowych brało udział w zebraniu.

Po wysłuchaniu szeregu przemówień pacyfistycznych i antyfaszystowskich zebrani rozeszli się spokojnie koło południa.

Kulminacyjnym punktem programu lewicowego wspólnego frontu był pochód z Pl. Bastylji w kierunku Lasku Vincennes w którym wzięło udział około 400.000 osób.

Pochód Ognistego Krzyża rozpoczął się punktualnie o godz. 18 z przylegającej do pól Elizejskich, Avenue George V.—O godz. 18.30 płk. de la Rocque złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza pod Łukiem Triumfalnym. O godz. 19 oddziały Ognistego Krzyża zaczęły defilować na Polach Elijskich wzbudzając olbrzymi entuzjazm wśród setek tysięcy publiczności.

Katastrofa samochodowa kanclerza Austrii.

Żona jego zabita, kanclerz i syn lekko ranni,

szofer ciężko ranny.

WIEDEŃ. Samochód którym kanclerz Schuschnigg udawał się wraz z małżonką, synem i córką na wypoczynek, wpadł na drzewo pod Obelsberg w pobliżu Linzu. Szofer uległ porażeniu słonecznemu i stracił panowanie nad wozem, co było przyczyną katastrofy.

Żona kanclerza, całkowicie zgnieciona przez rozbity o drzewo samochód, zmarła na miejscu katastrofy.

Kanclerz ocalał niemal cudem, wypadłszy z samochodu na łękę przez otwór pozostały po drzewczkach, które wyleciały. Syn kanclerza jest lekko ranny, córka wyszła z katastrofy cała. Stan zdrowia szofera bardzo ciężki.

Natychmiast zwołane zostało posiedzenie rady ministrów, na którym uchwalono tekst kondolencji dla kanclerza Schuschnigga spowodowaną tragicznym zgonu jego małżonki.

Radio austriackie ogłosiło wiadomość o katastrofie, poczem zawieszono wszelkie przedstawienia o charakterze rozrywkowym.

ssaca ujawniła się bardzo duża różnica pomiędzy propozycją banków polskich a żądania francuskiego przemysłowca.

Mianowicie banki ofiarują za pakiet akcji, będących w posiadaniu Boussaca, tylko 5 milj. zł., podczas gdy on żąda 20 milj. zł.

Pertraktacje trwają jednak w dalszym ciągu i w ciągu sierpnia spodziewane jest przybycie do Warszawy przedstawicieli grupy francuskiej.

Ekspertyza sądowa w Zakładach Żyrardowskich na ukończeniu.

WARSZAWA. Ekspertyza sądowa w Zakładach Żyrardowskich, zarządzana przez sąd w grudniu r. ub. dla ustalenia strat, poniesionych przez mniejszość akcjonariuszów polskich przy zakupie bawelny oraz wskutek pobierania wygórowanych procentów przez większość francuską, znajduje się na ukończeniu. Wyniki prac stanowiąc będą najwięk-

Ks. Starhemberg, wezwany z Włoch objął zastępstwo kanclerza aż do jego przybycia. Przybył również do stolicy bawiący w Karyntji minister Fey.

WIEDEŃ. Ciało małżonki kanclerza Schuschnigga złożono w kaplicy w Ebelsberg. Kanclerz Schuschnigg został przewieziony do szpitala w Linzu, gdzie stwierdzono, że odniósł tylko lekkie kontuzje i że ogólny stan jest dobry.

WIEDEŃ. Stolica Austrii pograżona jest w głębokiej żałobie spowodowanej śmiercią małżonki kanclerza Schuschnigga. Przed gmachami urzędów państwowych i samorządowych, jak również przed wieloma domami prywatnymi zwisają flagi, opuszczone na znak żałoby do pół masztu.

Wczoraj wieczorem przewiezione zostały do Wiednia zwłoki żony kanclerza.

Po przeminięciu wstrząsu nerwowego, jakiemu uległ wskutek wypadku, znajdował się wśród orszaku żałobnego, towarzyszącego zwłokom tragicznie zmarłej p. Schuschniggowej.

szą ekspertyzę znaną w dziejach sądownictwa polskiego Ekspertyza zawierać będzie kilkaset stron pisma maszynowego.

Ukończenia prac spodziewać się należy w przyszłym miesiącu. Ekspertyza złożona będzie do dyspozycji władz sądownych.

Abisynji nie wolno używać znaku Czerwonego Krzyża.

GENEWA. Centralny komitet między narodowy Czerwonego Krzyża, wystosował pismo do cesarza Abisynji, które zawiera propozycję przystąpienia do genewskiej konwencji powyższej instytucji.

Ponieważ Abisynja dotychczas do genewskiej konwencji nie przystąpiła, nie wolno Abisynji posługiwać się znakami Czerwonego Krzyża na polach bitew dla ochrony rannych i chorych, jako też nie jest Abisynja obowiązana respektować te znaki w stosunkach z innymi państwami.

Polska wyprawa wysokogórska na Kaukazie.

MOSKWA. Polska wyprawa wysokogórska po trzydniowym pobycie w Ordżonikidzie wyruszyła samochodami do miejscowości Sadon, zabierając sprzęt i 3 tygodniowe zapasy żywności.

Z Sadon po zorganizowaniu karawany zwierząt jucznych wyprawa przejdzie przez wysoki grzbiet gór do czoła lodowca Karaugon.

Grupa naukowa założy oboz u stóp lodowca Karaugon i rozpocznie prace w dolinie rzeki Uroch.

Alpiniści z obozów, założonych na lodowcu, zaatakują kilka szczytów grupy górskiej Adajnoch.

Krwawe walki polityczne w Irlandji.

LONDYN. Na tle obchodów, zorganizowanych przez „orangistów“ w rocznicę zwycięstwa Wilhelma Orańskiego nad Jakobem II w r. 1690 nad rzeką Boyne, w sobotę w nocy w stolicy północnej Irlandji, Belfascie, doszło do krwawego starcia z nacjonalistami irlandzkimi, którzy rzucali kamieniami, a nawet strzelali do uczestników uroczystości. Policja zmuszona była do interwencji. Na ulicach miasta zjawily się samochody pancerne. Spokój przywrócono o godz. 1 nad ranem. W wyniku strzelaniny 2 osoby zostały zabite a 400 rannych, w tem 5 policjantów. Dokonano licznych aresztowań. Po tej części miasta, która była terenem rozruchów krąży samochody z karabinami maszynowymi.

Nowy typ tanków posiadają Niemcy.

LONDYN. „Daily Telegraph“ publikuje szereg zdjęć fotograficznych, przedstawiających nowoczesne czołgi niemieckie podczas ćwiczeń. Są to pierwsze tego rodzaju zdjęcia, jakie ukazały się dotychczas w prasie, albowiem fotografowanie czołgów jest przez niemieckie władze wojskowe surowo zakazane. Zdjęcia te zostały sporządzone tajemniczo na lotnisku wojskowym w Döberitz pod Berlinem przez pewnego angielskiego fotoreportera.

Sądząc z fotografii — chodzi tu o całkiem odmienny typ czołgów, aniżeli używane są dotychczas w innych armjach.

Ruch powstańczy w Mandżurji.

MUKDEN. Ostatnio miały miejsce liczne starcia wojsk japońsko-mandżurskich z powstańcami w Mandżurji. — Większe starcia miały miejsce pod miastem Sen Tsian, Tamurą i Ludakow.

W pobliżu Fu-Czanu wojska rządowe stoczyły bitwę z oddziałem partyzanckim „Czerwonych lanc“, przyczem część oddziałów mandżurskich zdradziła swych dowódców i przeszła na stronę partyzantów.

Profanacja grobów królewskich w Poczdamie.

BERLIN. Olbrzymie oburzenie opinii niemieckiej wywołało ujawnienie profanacji pruskich grobów królewskich w Poczdamie. W nocy z piątku na sobotę nieznani sprawcy, dostawszy się do krypt kościoła, położonego przy pałacu „Sans Souci“, w którym spoczywają zwłoki Fryderyka Wilhelma IV i jego małżonki, usiłowali zerwać z wiek trumien królewskich ozdoby „Żelaznego Krzyża“. Poza to zdarli z dwóch sztabów zdobitych kryptę, krzyże komendantów, którymi niedawno udekorowano sztandary. Sprawców nie ujęto.

Kino „EDEN“ Aleja 12

Dziś i dni następnych
Wznawiamy tylko na kilka dni!
Najpotężniejszy film polski p. t.

Dzieje Grzechu

Tragiczne przeżycia E. W. Y. POBRATYMSKIEJ.
Dramat według słynnej powieści
STEFANA ŻEROMSKIEGO
W rolach głównych: K. Lubieńska, Kazimierz-Junosza Sępowski, Józef Węgrzyn, B. Samborski i wielu innych.

Ceny miejsc: krzesła 35 i 54 groszy, oraz fotele 80 gr.

Kino „LUNA“

Dziś i dni następnych
Największa kreacja żywiołowa

DOUGLASA FAIRBANKSA DON JUAN

Epokowy film erotyczny, osnuty na tle przygód miłosnych „Króla kochanków“

Nad program:

Dodatki dźwiękowe P. A. T.

Ceny miejsc: 35 gr., 54 i 80 gr., i 1 zł. 09 gr. wraz podatkiem.

Ołbrzymi pożar w Halle.

BERLIN. Na dworcu towarowym w Halle wybuchł ołbrzymi pożar, który powstał w magazynie z paszą i z błyskawiczną szybkością rozszerzył się na budynki, mieszczące składy butli z tlenem. Wszystkie oddziały straży ogniowej, pomoc techniczna, kadry pracy, formacje szturmowe i policja zostały zmobilizowane i wzięły udział w akcji ratunkowej, którą utrudniały ustawicznie następujące po sobie eksplozje butli tlenowych. Siła wybuchu była tak wielka, iż ołbrzymie złomy męrowy wyrzucane były na odległość kilkuset metrów.

Dopiero po kilkunastu godzinach udało się ogień zlokalizować.

Straszna zbrodnia.

WARSZAWA. 21-letni Jan Królikowski przybył wczoraj w nocy w towarzystwie kolegi Romana Kurendy do mieszkania wspólnego znajomego przy ul. Zielnej 81. Przechodząc przez podwórce Królikowski wskutek ciemności potknął się i wpadł w otwór przy oknie suterenu, należącej do Zdzisława Pałkiewicza, który urządził libację w gronie dwóch kolegów.

Pijacy wybiegli na podwórce, wyciągnęli Królikowskiego z otworu i w przekonaniu, iż to złodziej, zaczęli się nad nim znęcać. Bili go butelkami, żelaznymi garnkami, talerzami itd., a Pałkiewicz pchnął go nożem tak głęboko, że przebił tchawicę i naczylnia krwionośne. Po dokonaniu tej zbrodni poszli do mieszkania. Wskutek silnego upływu krwi Królikowski zmarł.

Policja aresztowała Pałkiewicza, jego żonę Marię i dwóch kolegów.

Krew polała się w kościele.

TORUŃ. Wieś Sumin pod Toruniem była widowiskiem krwawego zajścia.

W czasie niesporów na chór wszedł znany awanturnik Hieronim Gawarkiewicz w towarzystwie niejakiego Jana Chłopeckiego.

Gawarkiewicz, który widocznie przyszedł już z gotowym planem zaczepił kalikanta Bernarda Rniańskiego, uniemożliwiając mu wykonanie jego czynności, skutkiem czego doszło między nimi do scysji.

Ze strony napastnika padały ordynarne pogroźki, a wreszcie dobył on noża i rzucił się na kalikanta, zadając mu trzy ciężkie rany.

Stający w obronie Pniewskiego organista również został ranny.

Dopiero kilku mężczyzn obezwładniło awanturnika, którego policja skłuta w kajdany.

Urlopowani z więzienia bandyci spowodowali krwawą bitwę z policją.

WARSZAWA. Do lokalu spółdzielni mleczarskiej w Sterdyni, w powiecie sokołowskim, wtargnęło około godz. 19 pięciu włamywaczy, którzy rozbili kasę ogniotrwałą i skradli 5.000 złotych. Zawiadomiony o kradzieży posterunek policji w Sterdyni zaalarmował okoliczne posterunki i razem z nimi rozpoczął pościg za bandytami.

Z Korcowa podążył z pomocą tamtejszy posterunek z komendantem, przodownikiem Stanisławem Sińczukiem na czele.

We wsi Rudniki, przodownik Sińczuk zetknął się z bandytami, którzy ostrzeliwali ścigających ich policjantów. Wywiązała się obustronna walka, podczas której przodownik Sińczuk został ciężko ranny w prawą rękę i brzuch. Po przywiezieniu do szpitala Sińczuk zmarł z odniesionych ran.

W wyniku strzelaniny został również zabity jeden z bandytów, Garug, drugi Fedorcuk został ranny. Bandyci, którzy urlopowano z więzienia, byli uzbrojeni w rewolwery i granaty.

Zmarły tragicznie przodownik Sińczuk pozostawił żonę i czworo dzieci. Pościg za zbiegłymi bandytami trwa.

Trująca kolacja z grzybów.

WILNO. Dnia 11 bm. po spożyciu kolacji, sporządzonej z grzybów, zatruta się rodzina Lucykowiczów, złożona z 5 osób, zamieszkała we wsi Rudnianskiej.

Dwoje dzieci 15 letnia Janina i 11-letni Bolesław zmarło w drodze do szpitala. Stan reszty członków rodziny jest bardzo ciężki.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Wtorek 16 lipca. N.M.P. Skaplerza
Wschód słońca o g. 3,50. Zachód o g. 19,50.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z poniedziałku na wtorek: III Aleja, Narutowicza.

W nocy z wtorku na środę: Nowy Rynek, Aleja Wolności.

Wyjazd prezydenta Mackiewicza.

W ub. niedzielę rano prezydent miasta Mackiewicz wyjechał na uroczyste otwarcie jubileuszowego zlotu harcerskiego w Spale i następnego dnia weźmie udział w zjeździe starych harcerzy.

Urlopy w magistracie.

Naczelnik wydziału przydziałnego Zarządu Miejskiego p. Adam Kozłowski w dniu dzisiejszym rozpoczął 6 tygodniowy urlop wypoczynkowy. Zastępuje go w czasie urlopu p. Wiktor Dąbkowski.

Jednocześnie wyjechał na urlop wypoczynkowy naczelnik wydziału gospodarczego inż. R. Wróbel.

Urlop inspektora pracy.

Dziś w poniedziałek rozpoczął urlop wypoczynkowy inspektor pracy inż. Wasilewski. Zastępuje go w czasie urlopu podinspektor Radłowski.

Wyjazd reprezentacji samorządu częstochowskiego do Krakowa.

W dniu 4 sierpnia odbędzie się zbiorowa wycieczka reprezentacji samorządowych województwa kieleckiego do Krakowa dla złożenia hołdu i uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz wzięcia udziału w sypaniu kopca na Sowińcu.

W wycieczce tej wezmą udział również i przedstawiciele Rady Miejskiej w Częstochowie i kolegum Zarządu Miejskiego oraz samorządu terytorialnego.

Druga pielgrzymka najliczniejsza w Częstochowie.

Druga pielgrzymka (doroczna) pielgrzymka Zjednoczenia Pracowników Niewidomych w liczbie przeszło 200 osób, która wyruszyła z Warszawy w dniu 2 b.m., pod przewodnictwem ks. Zimińskiego przybyła w sobotę dn. 13 lipca o godz. 16 ej do Częstochowy.

Z inicjatywy Zarządu Zjednoczenia Pracowników Niewidomych dziś o godz. 8 rano u stóp Królowej Polski odprawione zostało nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Marszałka Piłsudskiego.

W dniu 16 tym b.m. pielgrzymi pod sztandarem Zjednoczenia Pracowników Niewidomych wyjadą do Krakowa, celem uczczenia zwłok ś. p. Pierwszego Marszałka Polski i wzięcia udziału w sypaniu Kopca na Sowińcu.

Dzieci z Polesia w Częstochowie.

W ubiegłą sobotę w godzinach rannych w Częstochowie bawiły dzieci z Polesia, które Zarząd Miejski na apel Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Wschodnich zaprosił na kolonje letnie pod Kamińskiem, zorganizowane dla dzieci z Częstochowy.

Działka z Polesia po miesięcznym pobycie na kolonji powróciła w doskonałym humorze ze wzmocnionymi rumieńcami zdrowia na twarzach.

Po zwiedzeniu Jasnej Góry i wysłuchaniu nabożeństwa działka przybyła do Magistratu, aby osobiście podziękować prezydentowi Mackiewiczowi za okazaną jej gościnność. P. prezydent wyszedł na spotkanie działki i przemówił do niej w krótkich słowach, dając wyraz szczeremu zadowoleniu z tego, że Częstochowa miała możność zaprosić ją na wywczasie letnie. Na zakończenie p. prezydent zwrócił się do młodocianych słuchaczy z prośbą, aby nazawsze zachowali w życzliwej pamięci Częstochowę.

Wizyta działki zakończona została wspólną fotografią.

Z Okręgowego T-wa Rzemieślniczego.

Okręgowe Towarzystwo Rzemieślnicze przystąpiło do zbierania materiałów do nowej konferencji z przedstawicielami władz administracyjnych i samorządowych, celem omówienia najpilniejszych potrzeb i bolączek miejscowego rzemiosła. Inauguracyjna wspólna konferencja przedstawicieli władz i świata rzemieślniczego odbyła się pod przewodnictwem p. starosty Rogowskiego w lokalu Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego w dniu 22 marca b.r. i należy to zaznaczyć, wszystkie zaaprobowane na tej konferencji przez p. sta-

rostę postulaty zostały pomyślnie załatwione.

Następna konferencja odbędzie się prawdopodobnie na początku jesieni.

Projekt wymiaru zryczałtowanego podatku obrotowego na okres 2 lat. Związek Izby przemysłowo-handlowych opracował projekt rozporządzenia, który przedłoży Ministerstwu Skarbu, przewidujący wymiar podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw, których obrót nie przekracza 50.000 zł. rocznie — na okres dwu lat.

W myśl projektu podatek miałby być płacony w 8 miu ratach 6-tygodniowych i płatnikowi przysługiwałoby prawo odwołania się od wymiaru do komisji odwoławczej.

Poza tem wysuwany jest projekt, aby dla niektórych kategorii płatników wprowadzono wymiar podatku dochodowego równocześnie z wymiarem podatku obrotowego.

Na robotach Funduszu Pracy tylko bezrobotni. Przedsiębiorstwa budowlane i drogowe, prowadzące roboty z sum kredytowanych przez Fundusz Pracy otrzymały doniosłe zarządzenie w sprawie zatrudniania bezrobotnych.

Na robotach popieranych przez Fundusz zatrudniani mogą być jedynie bezrobotni, zakwalifikowani i zapośredniczeni przez Fundusz Pracy.

Nowy rok akademicki uniwersytetu rozpocznie się 1-go września. Stosownie do rozporządzenia Min. Oświaty rok akademicki 1935/36 rozpocznie się 1 września b. r. Do dnia 28 września ukończone będą egzaminy i obowiązujące kolokwia.

Wpisy kandydatów, badanie dokumentów i stopnia przygotowania kandydata do studiów na danym wydziale, będą przeprowadzone między 23 września a 5 października rb.

Wykłady i ćwiczenia rozpoczną się w dniu 7 października. Podział roku akademickiego na semestry względnie trymestry i jak i przerwy między semestrami oraz terminy egzaminów pozostaną bez zmiany.

Pierwsze tymczasowe zaświadczenia pożyczki inwestycyjnej Polska wytwórnia papierów wartościowych przekazała delegaturze pożyczki inwestycyjnej przy Ministerstwie Skarbu 2.300.000 zaświadczeń tymczasowych pożyczki, upoważniających do brania udziału w losowaniu.

Ze względu na dwie emisje pożyczki zaświadczenia są utrzymane w kolorach niebieskim i czerwonym. Dla uniemożliwienia fałszerstw zaświadczenia wydrukowano na papierze wodnym i zaopatrzone podwójną numeracją.

Wzorowe kolonje letnie dla młodzieży w Kamienicy Polskiej.

Jak już donosiliśmy, w Kamienicy Polskiej położonej w malowniczej i zdrowotnej okolicy, staraniem Komitetu Rodzicielskiego przy gimnazjum państwowym im. H. Sienkiewicza zorganizowane zostały kolonje letnie, które w krótkim stosunkowo czasie zdobyły już sobie rozgłos, jako miejsce idealne wypoczynku dla młodzieży.

Kolonja mieści się w nowowbudowanym, obszernym gmachu, położonym w pięknym lesie. Młodzież ma możność oddawania się godziwym rozrywkom i wszelakim sportom, do czego służy przylegające do gmachu boisko sportowe, kort tenisowy i plaża.

Ze szczególnym zamiłowaniem oddaje się młodzież sportom wodnym, do czego m. in. służą łódki i kajaki, znajdujące się w świetnym stanie. Młodzież ma zapewnioną na miejscu opieką lekarską.

W dniu 27 b.m. rozpoczyna się drugi okres kolonij letnich w Kamienicy

Polskiej, to też należy pośpieszyć się z zapisami, które przyjmuje kancelaria Komitetu Rodzicielskiego przy gimn. im. H. Sienkiewicza w godzinach od 10 ej do 13 ej.

Sobotnia premiera w Teatrze Miejskim. W ubiegłą sobotę odbyła się premiera sztuki w 3 ch aktach znanego pisarza węgierskiego Władysława Fodora p. t. „Pocałunek przed lustrem“ Była to przedostatnia premiera w bieżącym roku teatralnym, zamykającym trzydniową świetną erę naszego teatru pod dyrekcją I. Gaala.

Pisarz węgierski, wspaniały technik sceny, z dziejów pewnej zdrady małżeńskiej potrafił zrobić doskonały wieczór teatralny, o rozczekawiającym przebiegu zdarzeń scenicznych.

Dzięki arcyśprawnej reżyserji, w szybkim tempie przesunęła się isticie kinematograficzna taśma wysoce emocjonujących zdarzeń, chociaż sztuka, należy to zaznaczyć, jest w 8 obrazach. Główne role: zdradzonego męża, który w efektownej ekspozycji sztuki zabija swoją żonę oraz obrońcy jego adwokata Fcerstera i płochę żony adwokata znalazły świetnych wykonawców w osobach Brodzikowskiego, Tokarskiego i Wańskieja. Szczególnie efektownie wypadła scena sądu ze znakomicie wygłoszoną mową obrońcą p. Tokarskiego.

Recenzja w następnym numerze.

„Przysposobienie gospodarcze“ nie obejmuje rzemiosła. Organizowana przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu akcja przysposobienia gospodarczego wywołała liczne nieporozumienia.

Ponieważ istniały liczne różne nieporozumienia co do tego, jaki zasięg gospodarczy obejmuje przysposobienie przemysłowe, a w szczególności czy znajdzie się w nim rzemiosło, po porozumieniu związku Izby rzemieślniczych z ministerstwem przemysłu i handlu ustalono, że akcja tego ministerstwa, dotycząca przysposobienia gospodarczego młodzieży, nie obejmie rzemiosła.

Nagroda za ujęcie sprawcy mordu politycznego.

W dniu 22 czerwca br. 21 letni Konstanty Suliński, robotnik fabryki Częstochowlanka, padł ofiarą skrytobójczego mordu politycznego. Szedł on wczesnym rankiem w najlepszej myśli do fabryki i w chwili, gdy przechodził ulicą Ciasną na Ostatnim Groszu, nagle z zasadzki gruchnęło kilka strzałów, śmiertelnie raniąc go w głowę i piersi.

Nieszczęśliwy młodzieniec po kilku dniach zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Jak ustalono, sprawców mordu było dwóch, z których jeden stał na czatach, drugi zaś oddał śmiertelne strzały.

Pierwszy z nich został ujęty następnego dnia. Był to 30 letni robotnik Józef Ziółkowski. Istnieją poważne dane że był on intelektualnym sprawcą morderstwa.

Drugi uczestnik mordu, właśnie ten, od którego kul zginął Suliński, 20 letni Władysław Rak robotnik Częstochowlan ki zbiegł w niewiadomym kierunku i ukrywa się przed wymiarem sprawiedliwości. Według podanych przez policję wiadomości brał on udział w robocie antypaństwowej.

Władze bezpieczeństwa publicznego wyznaczyły nagrodę pieniężną za ujęcie zbiegłego mordercy, względnie za przyczynienie się do wykrycia miejsca, gdzie się on ukrywa.

przy uporczywych
**BÓLACH
GŁOWY.**
STOSUJE SIĘ PROSZKI
„PSZCZOŁKA“
FAB. FARMACEUTYCZNE „POLLABOR“ WARSZAWA

Kto nie zarejestrował jeszcze swych praw wyborczych do Senatu.

Przypominamy naszym czytelnikom, że za kilka dni upływa ostateczny termin zgłaszania swych praw wyborczych do Senatu. Obowiązkiem każdego uprawnionego do głosowania jest niezwłoczne zgłoszenie się do pokoju Nr. 1 Zarządu Miejskiego celem zarejestrowania swych praw i zyskania możności oddania swego głosu w dniu wyborów. Nikt

nie powinien zasłaniać się tanią wymówką, że bez jednego żołnierza wojna się odbędzie. Udział każdego obywatela w wyborach, to spełnienie obowiązku obywatelskiego i wniesienie części swego wysiłku do wspólnego dzieła budowy lepszej przyszłości narodu i państwa.

Pogłoski aktualne.

Przyszli posłowie mają mieć sekretarzy? Na temat organizacji przyszłego Sejmu powołanego na mocy nowej ordynacji wyborczej, krążą różne pogłoski. M. in. mówi się, że budżet przyszłego Sejmu choć liczba posłów będzie znacznie mniejsza, nie ulegnie redukcji. Dłoty poselskie mają być podwyższone, natomiast na posłów spadnie pewien obowiązek finansowy.

Każdy z pięciu posłów będzie musiał zaangażować płatnego sekretarza, który ma prowadzić korespondencję tych posłów z wyborcami. Sekretarze będą odpowiadać na listy, wystosowane przez wyborców oraz przyjmować interesantów. Z liczby posłów w Sejmie, wynika, że sekretarze poselskich do utrzymania kontaktu z wyborcami będzie około 40 tu.

Wiadomość tę przyjąć trzeba z zastrzeżeniem, jaki niesprawdzonej.

Pielgrzymki: W ubiegłą niedzielę przybyły do Częstochowy następujące wycieczki: z Ciechanowa (26 osób), z Nieświeża (40 osób), z Myszkowa (1400 osób) i z Warszawy (900 osób).

Targnęła się na swe życie. Terenem dramatu życiowego był wczoraj dom fabryczny na Rakowie, gdzie w jednym z mieszkań targnęła się na swe życie 33 letnia Brust Wanda. Powodem tragedii była niechęć do życia spowodowana ciężkimi warunkami życia Brustówna pozostawała bez pracy, co doprowadziło ją do skrajnej depresji, której kres chciała położyć, trując się esencją octową.

Niepoczytalny wybryk. Z polecenia sędziego śledczego p. Stanisława Boguckiego osadzony został w więzieniu na Zawodziu, zamieszkały przy ul. Olsztyńskiej 30 letni Józef Zagórski, który rzucił butelką napełnioną jakimś płynem w oddział żołnierzy, powracających z Olsztyna do koszar, raniąc dwóch żołnierzy.

Ujęcie na gorącym uczynku kradzieży. W dniu 13 b.m., o godz. 3 ej został zatrzymany na gorącym uczynku kradzieży desek ze składu Lipszyca przy ul. Narutowicza Nr. 230, Kozioł Walenty, zam. przy ul. Sosnowej.

Podczas rewizji, dokonanej u Kozła, na strychu domu, znaleziono 18 sztuk desek pochodzących z kradzieży na szkodę Lipszyca.

Pomysłowość nie zawsze płaca. Do ludzi pomysłowych i wygodnych zarazem należą bracia Gołębiowscy, p. Józef Grabara z Kawodrzy Dolnej oraz mieszkający w Częstochowie p. Suliga Władysław (Barbary 88). Postanowili oni wspólnymi siłami wyeksplataować rybołówstwo stawu przy ul. Huculskiej, a będący własnością p. Rzeżaka. Niechcąc się zbytnio trudzić, przekopali oni kanał i spuścili wodę do pobliskiej gliniarki. Pomysł okazał się skutecznym, ale nieszcześliwym dla pomysłowej spółki, bowiem na skutek zameldowania policja wdała się w tę sprawę.

Wstrząsający wypadek przy ul. św. Jana.

Runął parkan, zabijając 6-letniego chłopca, a raniąc ciężko dziewczynkę.

Wstrząsający wypadek, który pociągnął za sobą śmierć 6 letniego chłopca i ciężkie rany jego rówieśniczki, wydarzył się onegdaj o godz. 20 przy ulicy św. Jana.

Na bramie, przymocowanej do parkanu, okalający dom № 2 przy tejże ulicy, huśtało się kilkoro dzieci, które różne wyprawiały harce. W pewnej chwili rozległ się ogłuszający huk, a w chwilę potem rozpaczliwy krzyk 6 letniej Alicji Gwiznerówny. Oto parkan murywany w pobliżu którego wspomniane wy

Poszukuje pośrednika celem sprzedaży nieruchomości w Częstochowie. Oferty kierować: Łódź I, skrytka pocztowa 374.

Wszystkie sklepy „Jedności” rozpoczęły sprzedaż mleka odciganego po 5 groszy za litr.

Zgubiono legitymację Ubezpieczalni Społecznej Nr. 4244656 wydaną na imię i nazwisko Sala Zylberszac.

10 stycznia 1935 r. zgubiono książeczkę K K O. Nr. 6164 na imię Rozenowicz Janka.

OBWIESZCZENIE.

Mając na uwadze należyte zabezpieczenie interesów wszystkich obywateli uprawnionych do głosowania do Senatu, według uchwalonej ostatnio przez Sejm Ordynacji Wyborczej do Senatu oraz działając w interesie tychże osób jak i prawidłowego sporządzenia spisu wyborców, wzywa się niniejszem wszystkich zamieszkałych na terenie miasta obywateli, którzy:

1) są odznaczeni Orderami Orła Białego, Orderem Virtuti Militari, Krzyżem lub Medalem Niepodległości, Krzyżem Walecznych, Orderem Odrodzenia Polski lub Krzyżem Zasługi.

2) ukończyli szkołę wyższą lub zawodową stopnia licealnego, liceum pedagogiczne albo szkołę podchorążych,

3) ukończyli jedną ze szkół równorzędnych określonych w ustępie 2 albo posiadają stopień oficerski,

4) posiadają jako czynni nauczyciele dyplomy (świadectwa) uprawniające do nauczania w publicznych szkołach powszechnych, w szkołach średnich ogólnie kształcących lub zakładach kształcenia nauczycieli, choćby nie odpowiadali warunkom określonym w pkt. 2 niniejszego obwieszczenia, by w nieprzekraczalnym terminie od dnia 12.VII r. b. do dnia 20.VII r. b. włącznie, zgłosili osobiście lub przez osoby trzecie względnie w drodze korespondencyjnej swe prawa w biurze Zarządu Miejskiego, pokój nr. 1 (gmach frontowy) w godzinach od 10-tej do 13-tej i od 17-tej do 19-tej celem odpowiedniego zarejestrowania ich i przy zgłoszeniu przedstawili jednocześnie dowody niewątpliwie stwierdzające rodzaj i stopień ich odznaczenia wzgl. ukończenia jednej ze szkół wyliczonych w pkt. 2, 3 i 4 niniejszego obwieszczenia.

Zauważa się jednocześnie, że wyżej podany termin zgłaszania się jest ostateczny i nie będzie przez Zarząd Miejski przedłużony, wskutek czego wszyscy uprawnieni w myśl powyższego do czynnego prawa wyborczego do Senatu winni dokonać zgłoszenia swych praw w przewidzianym trybie.

W końcu wyjaśnia się, że prawo wybierania do Senatu nie służy obywatelom wyżej wyszczególnionym, którzy przed dniem zarządzenia wyborów do Izby Ustawodawczej nie ukończyli lat 30.

Tymczasowy Prezydent Miasta
(—) Jan Mackiewicz.

Częstochowa, dnia 10 lipca 1935 r.

Z pobytu harcerzy węgierskich w Częstochowie.

Kilkugodzinny pobyt harcerzy węgierskich w Częstochowie niewątpliwie zapisze się w ich pamięci trwałym wspomnieniem, jako jeden z najbar dziej mi ł y c h epizodów ich po podróży po Polsce. Był on cały owiany duchem gorącej serdeczności licującej z charakterem wspólnych dziejowych wspomnień i przeżyć obu narodów.

Należy podkreślić, że wśród delegacji harcerstwa węgierskiego bardzo znaczny odsetek stanowili ludzie w poważniejszym już wieku, wysoko postawieni w hierarchii społecznej. Wśród gości zauważyliśmy wielu, dźwigających szósty, a nawet siódmy krzyżyk.

Co dotyczy młodzieży, są to przeważnie bardzo dorodni i mili chłopcy. Krótkie spodenki harcerskie odsłaniały muskulaturę wysportowanych i wytrenowanych nóg. Ogniste spojrzenia i kruczce włosy odpowiadają temu popularnie urobionemu wizerunkowi Węgrów. Tylko u niektórych przebijał się typ słowiański.

Goście przybyli w okrągłych kapeluszach filcowych, ozdobionych pękami „sierocych włosów”, czyli traw z węgierskich stepów, które hojnie rozdawali na pamiątkę przygodnym znajomym.

Jak już zaznaczyliśmy w sobotnim numerze na czele delegacji stał prezes Związku Harcerstwa Węgierskiego były premier Tekely.

Harcerze węgierscy przy dźwiękach dwóch orkiestr 27 pp. i własnej, pochodem udali się na Jasną Górę, gdzie na spotkanie ich procesjonalnie wyszli wszyscy Ojcowie Paulini dla zadokumentowania ścisłych węzłów, łączących klasztor Jasnogórski z narodem węgierskim, z którego łona pierwsi Paulini Jasnogórscy, zostali sprowadzeni do Polski za króla Ludwika Węgierskiego.

Węgrzy ze śpiewem pieśni pobożnych weszli do kaplicy i po wysłuchaniu nabożeństwa udali się na zwiedze-

zej dzieci bawiły się, zawałił się, grzebiąc pod sobą 6-letniego Jerzego Geberta, jego siostrzyczkę, będącą w tym samym wieku oraz Alicję Gwiznerównę (ul. 3 go Maja 22). Na krzyk Gwiznerówny zbiegli się lokatorzy domu i przechodnie, którzy przystąpili do akcji ratunkowej.

Spod gruzów parkanu wydobyto wkrótce obie dziewczynki, z których Gwiznerówna odniosła b. ciężkie obrażenia i przewieziona została do szpitala Panny Marii.

W kilkanaście minut później wydobyto dającego już tylko b. słabe oznaki

nie klasztoru, gorąco interesując się licznymi pamiątkami polsko węgierskiej przyjaźni i portretami królów węgierskich.

Wyjaśnieni gościom udzielali: jeden z Ojców Paulinów w języku niemieckim i nacelnik Stała w języku polskim. Z zadziwiającą szybkością i łatwością wyjaśnienia p. Stali tłumaczył na węgierski jakiś młody 18-letni harcerz z Budapesztu.

Gościom bardzo spodobało się, że Ojcowie Paulini zniszczyli portrety cesarzy austriackich i carów rosyjskich. „Myśmy tak samo postąpili u siebie”, z gorącą aprobatą mówili goście.

Młodzi harcerze weszli na szczyt wieży Jasnogórskiej, podziwiając rozległą panoramę pól i lasów i żartem szukając na skraju horyzontu dalekiego Budapesztu.

O godz. 11 rano węgrzy pożegnali się z OO. Paulinami i pochodem przeszli na dworzec, serdecznie witani po drodze gromkimi wiewatami na cześć Węgier, na które odpowiadali okrzykami „Niech żyje Polska!”

Na dworcu kolejowym sympatycznych gości żegnali: p. starosta Rogowski, prezydent miasta Mackiewicz, komendant placu ppłk. Kasza i szef sztabu 7 Dywizji Piechoty mjr. dypl. Stabicki.

Na dworcu rozegrała się bardzo miła scena: w chwili, gdy orkiestra 27 p. p. zagrała Pierwszą Brygadę, świetna węgierska orkiestra podchwyciła dźwięki hymnu legionowego i zaczęła go grać wspólnie z orkiestrą wojskową.

Wśród entuzjastycznych okrzyków „niech żyją Węgry” i dźwięków Marsza Rakoczego pociąg ruszył w dalszą drogę, wioząc gości ku Spale.

Kilka scen z pobytu wycieczki węgierskiej utrwalił fotograf p. M. Skępski, który obdarował gości miniaturowymi medalikami z podobizną Marszałka Piłsudskiego.

życia Jerzego Geberta, który mimo natchmiałostwej pomocy zmarł po kilku minutach.

Siostra nieszcześliwego chłopca wyszła z katastrofy prawie bez szwanku, odnosząc tylko lekkie obrażenia.

Abram zmuszał 13 letnią córkę do kradzieży na Jasnej Górze. — W ręce policji częstochowskiej wpadła małoletnia złodziejka Korek Rozla lat 13, operująca pomiędzy pamiątkami pod Jasną Górą. Ostatnio zdołała ona wykraść z kieszeni płaszcza p. Piątkowskiej Jadwigi portmonetkę z 6 zł. 45 gr. i biletem kolejowym wewnątrz. Piąt-

kowska która przybyła na Jasną Górę z Cegłowa (pow. Mińsk Mazowiecki) znajdowała się w klasztorze, gdzie stwierdziła kradzież. [Niezwłoczna akcja pozwoliła schwycić złodziejkę jeszcze na terenie klasztoru. Okazało się, że Rozla niejednokrotnie kradła na Jasnej Górze i jest złodziejką zawodową. Do kradzieży zmuszał ją jej ojciec Abram Korek (Berka Joselewicza 1), który specjalnie wysyłał Rozlę w tym celu na Jasną Górę.

Abrama i jego córkę aresztowano. Skradzione pieniądze odebrano w całości. Odnaleziono również bilet kolejowy, który złodziejka zdołała wyrzucić od siebie również.

Pożar. Wczoraj o godz. 14 na strychu domu p. Szymy Marjana przy ul. Chłopskiej 250 wybuchł pożar, który strawił dach domu i szopę drewnianą. Straty wynoszą przeszło 1000 zł.

SPRZECZKA.

— Co mi tam pleciesz duby — mówił Piotr do Jana — Na dobre tysiąc stawek jest jedna wygrana, Portki przegrasz, zostaną ci długie smutki. — To rzekłszy wlał do knajpy i opił się wódki. A Jan, kupiwszy losy, czekał najspokojniej, I cierpliwość została nagrodzona hojnie, Bo przy pierwszym ciągnięciu, ani mniej, ani więcej, Na numer pana Jana padło sto tysięcy! Tu dopiero Piotr począł drapać się w łysinę I łbem trykać o szafę, zajęta za długi. Zaś Jan znów kupił losy i tak się zawiął, Że w następnym ciągnięciu wygrał po raz drugi!

Z ostatniej chwili.

Termin wyborów do Sejmu i Senatu.

W dzisiejszym „Dzienniku Ustaw” ukazało się rozporządzenie P. Prezydenta Rzplitej o zarządzeniu wyborów do Sejmu i Senatu.

Wybory do Sejmu odbędą się w dniu 8 września r. b. Wybory do Senatu odbędą się w tydzień później, czyli 15-go września r. b.

Z RADOMSKA.

— Z walnego zebrania Straży Ogniolowej Ochotniczej. W dniu 9 bm. odbyło się w sali teatru „Kinema” sprawozdawcze walne zebranie Straży Ogniolowej Ochotniczej, na którym przewodniczył prezes okręgu Zw. Straży Pożarnych, p. wicestarosta Fibich.

Przy stole prezydjalnym zasiadli pp. J. Jaguszewski, Domontowicz, Wł. Jaworski i Sz. Mika.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego walnego zgromadzenia przez p. Pokla, p. J. Szwedowski i p. Andzlek złożył imieniem zarządu sprawozdanie za r. 1934. Sprawozdanie dotyczące teatru „Kinema” złożył p. M. Swiderski. Na wniosek przewodniczącego przystąpiono do wysłuchania sprawozdania Komisji Rewizyjnej, w której imieniem złożył p. Jan Półrola, a następnie do rozpatrzenia bilansu na dzień 1 stycznia b. r., który zatwierdzono.

Po rozpatrzeniu i potwierdzeniu budżetu Straży i kina, oraz po przyjęciu nowego statutu, przystąpiono do wyboru nowego zarządu.

Prezesem wybrany został ponownie p. J. Szwedowski, komendantem — p. M. Swiderski.

Członkami zarządu zostali wybrani pp. burmistrz Kwaśniewski, edw. Półrola, Łękawski, Herman Witte, Walery Lis i Kazimierz Staszewski.

Do Komisji Rewizyjnej — pp.: Kornhöffer, J. Półrola i Kokosza.

Następnie powzięto uchwałę do zaakceptowania pożyczki z P.Z.U.W. w Warszawie w sumie 30 tysięcy złotych na spłatę reszty długu za nabyty tabor Straży Ogniolowej.

W zakończeniu prezes J. Szwedowski podziękował p. wicestarostę Fibichowi za energiczne przewodnictwo oraz powitał przybyłego z Łodzi, b. prezesa okręgu Zw. Straży Pożarn., p. dr. Bobińskiego.

Egzaminy konkursowe na Politechnikę Warszawską.

W roku bieżącym tak, jak w latach ubiegłych, przyjmowanie słuchaczy na wszystkie Wydziały Politechniki Warszawskiej odbywać się będzie na podstawie wyniku egzaminów konkursowych, które się odbędą w czasie od 23 do 27 września b. r.

Podania o przyjęcie należy składać w sekretariacie Politechniki w czasie od 2 do 7 września b. r. włącznie.

Aby umożliwić nowowstępującym gruntowne przygotowanie się do egzaminów, T-wo Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Warszawskiej zorganizowało wzorem lat ubiegłych specjalny Kurs Przygotowawczy, którego program obejmuje całkowity zakres wymagań, stawianych przy egzaminie konkursowym na poszczególne wydziały Politechniki Warszawskiej.

Kurs rozpocznie się 16 sierpnia i trwać będzie do 21 września b. r.

Zapisy i szczegółowe informacje (zamięscowym listownie) w kancelarii Kursu: Warszawa, ul. Koszykowa 80, tel. 849-93.

Nowa ordynacja wyborcza wydana będzie w formie książki. Kilka wydawnictw społecznych przystąpiło do wydania ordynacji wyborczej w formie książki. Wydania książkowe ordynacji zaopatrzone mają być wstępy i komentarze twórców ordynacji.

Pensje służbie drogowej muszą być wypłacane regularnie. Do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych napływały skargi na nieregularne wypłacanie pensji służbie drogowej przez związki powiatowe. W związku z tem skargami M. S. Wewn. wystosowało upomnienie do Związków drogowych, w którym zwraca uwagę na konieczność punktualnego wypłacania uposażeń przez wydziały powiatowe, wydatki bowiem na ten cel znajdują pokrycie w dochodach dróg samorządowych, jak i z opłat dróg państwowych.

Adwokaci i aplikanci w Polsce. Według ostatnich danych na 1 stycznia r. b. na terenie całej Polski praktykuje 6,536 adwokatów z tego w okręgu apelacyjnym warszawskim 1,581, w lubelskim 262, w wileńskim 315, w katowickim 237, w poznańskim 582, w krakowskim 1,088 i we lwowskim 2,200.

Praca inwalidów w przedsiębiorstwach państwowych. Minister opieki społecznej ustalił wytyczne dla przedsiębiorstw państwowych w sprawie zatrudniania inwalidów. Na każdym 50 pracowników umysłowych, zatrudnionych ma być w przedsiębiorstwie państwowym lub monopolach państwowych jeden inwalida, na każdym 100 zaś — 3 inwalidów.

Przy zatrudnianiu inwalidów zwrócona ma być uwaga, by dane im zajęcie odpowiadało ich kwalifikacjom zawodowym.

Zęby — to fundament zdrowia!

Należy je więc szanować i unikać wszelkich partaczy dentyst.

Książeczkę wyjaśn. tę kwestję żywotną, otrzy-
mac można w księgarniach lub od autora
Lekarza-Dentysty M. GREJNIECA
w Częstochowie

ul. N. Marji Panny (II Aleja) 24. Tel. 22-50

Obwieszczenie.

Pisarz Hipoteczny Sekcji II-ej przy Sądzie Grodzkim w Częstochowie obwieszcza, że otwarte zostały postępowania spadkowe po zmarłych:

1) FRACISZKU-EDMUNDZIE NOWAKU, właścicieli nieruchomości w mieście Częstochowie, położonej oznacz. N hipoteczny 112/II, dawniej 36 repert. hipot.

2) MARJI ŻELAZOWSKICH SAŁACIŃSKIEJ, JANI ŻELAZOWSKIM i RÓŻY-NATALI z ŻELAZOWSKICH KAHL, ro-
dzęństwem, współwłaścicieli po 2/20 czę-
ści nieruchomości w mieście Częstochowie
położonej, oznaczanej N hipot. 227-II daw-
niej 1440 repert. hipot.

Termin zamknięcia tych postępowań spadkowych wyznaczony został na dzień 27 stycznia 1936 roku i w tym terminie osoby zainteresowane winny się stawić w Wydziale Hipotecznym Sekcji II-ej w Częstochowie dla zgłoszenia swych praw pod skutkami prekluzji.

Częstochowa, dnia 12 lipca 1935 r.

Pisarz Hipoteczny.

SŁOWO KOBIECE.

Sportowe i wieczorowe suknie letnie.

Stanowczo nie mamy szczęścia do pogody. Po krótkiej fali upałów przyszły dni chłodne, chmurne, deszczowe. I kiedyż będziemy nosić te wszystkie powiewne, wzorzyste i barwne cuda na sześć letniej garderoby?

Miejmy nadzieję, że słońce będzie dla nas łaskawsze i już niedługo przyświeci nam i przygrzeje mocniej.

Myszę, że już każda pani zaopatrzyła się, a jeśli to jeszcze nie nastąpiło, to przynajmniej doskonale wie, co ma wchodzić w skład jej garderoby na wyjazd na letnie wywczasasy.

Sukienki na wieś? Ich fason cechuje prostota. Najważniejszy jest wybór materiału: kretony, pika, len, płótna dziurkowane, ażurowe, haftowane, z drobnymi kwiateczkami, słowem wszystko co jasne, wesołe, młode i harmonizuje z kłombami kwiatów, zielenią ogrodów i lasów.

Nad wodę króluje kolor biały. Sukienki plażowe z prostotą łączą wyszukaną fantazyjność, zastępując mniej już modne pyjamy plażowe i przyznać trzeba są o wiele praktyczniejsze i odpowiedniejsze dla wielu pań, którym „nie do twarzy” było w spodniach. Bohimy je z jedwabiu do prania lub lnu i nosimy wprost na kostium kąpielowy.

Jednak wiele pań o smukłej linii i zgrabnych nogach entuzjastycznie się nadal pyjamami plażowymi, robi się je także z lnu, jedwabiu do prania lub też z wzorzystych kreponów, kretonów i ratyny.

Naturalnie te suknie i pyjamy są dobre tylko na przedpołudnie. Możemy chodzić w nich i cały dzień o ile spędzimy swe wakacje czy urlop na zapadłej wsi, a nie w modnym uzdrowisku. Gdy kto się uprze może i w najelegat-
szym kurorcie paradować przez cały dzień w skromnej pikowej sukience, ale czyż po to jedzie się do modnego uzdrowiska?

Trzeba przecież pokazać przyjaciółkom i znajomym eleganckie tealety; jest tyle okazji do włożenia najmodniejszej strojnej sukni: dancing, zabawa ogrodowa, kasyno...

Letnie suknie wieczorowe różnią się od zimowych przede wszystkim rodzajem materiału, większą fantazyjnością i powiewnością, brakiem świecących ozdób, jednym słowem stylem. Zastosowane są one do odmiennego tła, jakim jest park, taras kasyna, lub sala reu-

nionowa w uzdrowisku. Zimowe lamy i aksamity ustąpiły organdyne, tafcie deseniowej, matowym jedwabiom.

Widzi się też dużo jedwabi imprime w kwiaty, grochy, wzory geometryczne, prążki i t. d.

Najmodniejsze i najulubieńsze wzorowe suknie letnie są w tym sezonie z deseniowej tafty. Na jasnym pastelowym tle, różowym, kremowym, niebieskim—ciemniejsza krata, lub delikatne, drobne kwiateczki.

Dużo falban, dużo poszerzeń zwłaszcza z tyłu. Przód sukni przeważnie kładki, wycięcie zupełnie pod szyję, natomiast głęboki dekolt na plecach. Obnażone plecy okrywa krótka pele-
ryna obszyta lisem lub lekkimi płaszcz-
czyk taftowy z szerokimi rękawami albo małymi bufkami.

Również dużym powodzeniem cieszą się suknie o kwadratowym wycięciu odsłaniającym lekko ramiona. Rękawki króciutkie z falbanek, albo małe bufki.

Jedwabie imprime należą do bardzo praktycznych. Wszystkie te crepe mat-
ty i crepe mongole piorą się doskona-
le i nie gniją.

Organdyne najodpowiedniejsze są na suknie ogrodowe, są bardzo miłe, wdzięczne i włożone, mają dużo zwolenniczek.

Kapelusz o dużym rondzie uzupełnia toaletę wieczorową. Pantofelki „ob-
wiązkowo” białe reniferowe ozólenka,
lub sandaalki. Jasna torebka i jasne po-
ńczochy.

Suknie spacerowe, sportowe i po-
dróżne są proste i skromne. Tu kró-
luje niepodzielnie wełna w najrozmaits-
szych gatunkach, wyrobach i kolorach.
Dużo beige, szarego i brązowego ko-
loru.

Za całą ozdobę mają efektowne gu-
ziki, pasek i klips. Bardzo często su-
knie te mają prosty, reglanowy krój.

Do nich pantofle sportowe na słup-
kowym obcasie, małe kapelusiki spor-
towe i duże, sportowe torebki.

KOSMETYKA.

Pielęgnacja cery na wywczasach letnich.

Każda pani przebywając na wywca-
sach na wsi, w górach, lesie, czy nad
morzem, powinna pamiętać, że ten o-
kres letnich wywczasów to nie tylko
okres odpoczynku i zdobywania sił i
tężyzny fizycznej dla naszego organiz-

mu, ale i dla naszej cery zmęczonej
przez cały rok pudrem i szminką.

To też pierwszym warunkiem pań
mających możność przebywania na
świeżem powietrzu jest zupełne zanie-
chanie na ten czas malowania się, a
jeżeli to jest niemożliwe, zredukowanie
używania kremów, pudrów i różów do
minimum.

W mieście używamy zwykle pod
puder krem, często róż, na noc smar-
ujemy znów twarz kremem, tak, że cera
nasza nigdy nie może swobodnie od-
dychać.

Na letnich wywczasach postępujemy
zupełnie inaczej. Ranną przechadzkę
odbywamy bez odrobiny pudru i kre-
mu na twarzy. Po obiedzie, o ile to jest
możliwe, smarujemy twarz płynem czy
kremem zwalczającym defekty naszej
cery, więc wagi, piegi, suchość lub
tłustość skóry.

Twarz pod leczniczym kremem zo-
stawiamy na jakieś dwie lub trzy go-
dziny, potem zmywamy ją letnią wodą
z mydłem, no i jeżeli już konieczne
chcemy możemy się troszeczkę um-
łować. Ale tylko troszeczkę. Bo na ł-
nie natury dziwnie brzydko i nienatu-
ralnie wygląda twarz o ceglanych ru-
mieńcach, krwawo pomalowanych u-
stach i oczach w obramowaniu sztyw-
nych rzęs, kapiących od granatowego
tuszu.

Wieczorem zmywamy starannie ma-
guillage ciepłą wodą z mydłem i spłó-
kujemy letnią tak, że skóra twarzy swo-
bodnie oddycha podczas snu. Rano u-
żywamy do mycia twarzy wody zimnej
bez mydła.

Przy opalaniu należy pamiętać o
tem, że tylko sucha cera wymaga sma-
rowania, tłustymi olejkami i też powin-
no się ich używać w niewielkiej ilości.
Natomiast tłusta cera podczas procesu
opalenia się może pozostać zupełnie
nienatłuszczona. Dobrze jest tylko już
po opalaniu się wetrzeć odrobinę do-
brego kremu.

Wieczorem tego dnia kiedy odby-
wało się forsowne opalanie nienależy
pod żadnym pozorem myć twarzy wo-
dą i mydłem. Natomiast należy ją o-
czyścić z kurzu i brudu jakimś kremem
lub wazeliną.

Poziomki doskonałym środkiem udelikatniającym cerę.

Jednym z najbardziej znanych i u-
żywanych domowych środków do u-
piększania i odświeżania cery są po-

W tej chwili zrozumiała straszliwą
prawdę. Straciła głos, oniemiała.

Jak strzała wypadła z gabinetu dy-
rektora. Popatrzył na nią z dziwnym u-
śmiechem.

— Zwarjowała — pomyślał.

Ale nie, nie zwarjowała. Starła się
zebrać wszystkie siły. Samochodem po-
jechała do najlepszego laryngologa New
Yorku.

— Pan doktor ma wszystkie godziny
zajęte w tym tygodniu, może pani być
przyjęta najwcześniej za siedem dni —
powiedziała jej sekretarka znakomitego
lekarza.

Tym razem Grace Moore naprawdę
nie rozumiała tego, co do niej mówio-
no. Zbyt była zdenerwowana. Przyszła
tu przecież po ratunek, po nagłą, na-
tychmiastową pomoc. Ma czekać sie-
dem dni, to wprost niemożliwe.

O dostaniu się przed oblicze leka-
rza nie było jednak naprawdę mowy.
Nieszczęśliwa kobieta przesiadywała w
poczekalni kilka długich jak wieczność
godzin... i odeszła z niczem.

Ale nazajutrz wróciła i potem znów
po dnu. Na trzeci dzień udało jej się
złapać lekarza na korytarzu. Została
przyjęta.

Znakomity laryngolog, doktor Nario
Naraftati, Włoch z pochodzenia, zbadał
artystkę bardzo uważnie i powiedział
powoli, ale stanowczo:

— Mam wrażenie, że nie odzyska
pani nigdy głosu.

Grace Moore, da której głos jej był
czemś więcej niż dla każdego człowie-
ka, nie zemdliała, nawet. Napisała tylko
na kartce papieru.

— Czy niema już żadnej nadziei?
Może jest jakiś sposób. Zgodzę się na

wszystko.

— Jest sposób, ale niewiem czy u-
da się to pani przeprowadzić. Jeżeli
potrafi pani przez sześć miesięcy mil-
czeć jak zakłeta, nie starać się mówić,
nie próbować nawet ust otworzyć, może
to pomoże. Jeżeli się uda pani tego
dokazać, to proszę przyjść do mnie za
pół roku. Lekarstw nie zapisuję pani.
Jedynym lekarstwem jest milczenie.

Grace Moore nie pytała już więcej.
Nazajutrz wyjechała z New Yorku.

Grace Moore wyjechała na samotną
wyspę na Atlantyku. Zabrała tylko ze
sobą pielęgniarke.

Przez pół roku mieszkały obie panie
najzupełniej samotne. To, co Grace
Noore przeszła przez te długie samot-
ne dni, tygodnie i miesiące trudno so-
bie nawet wyobrazić. Przez straszliwie
długie pół roku nie próbowała nawet
ani razu nic powiedzieć. Otwierała usta
tylko podczas posiłku.

Po pół roku wróciła do New Yorku.
Prosto z dworca pojechała do doktora
Naraftati. Przyjęto ją tym razem natych-
miast. Telegraficznie zamówiła sobie wi-
zytę.

Jak bomba wpadła do gabinetu. Dopa-
dła do lekarza. Otworzyła usta i jasno,
wyraźnie, dobitnie powiedziała.

— A jednak dopięłam swego, dokto-
rze. Udało mi się.

Grace Moore odzyskała głos. Tym
razem jednak opuściła ją zimna krew i
zemdląca. Zemdląca ze szczęścia. Dziś
jest Grace Moore znakomitą, głośną na
cały świat śpiewaczką. Nie zapomniła
napewno jednak owych tragicznych sze-
ściu miesięcy, podczas których przeżyła
może więcej niż niejeden człowiek wci-
gu całego życia.

Kobiety na szerokim świecie.

Tragiczna karta z życia wielkiej artystki.

Grace Moore na samotnej wyspie.

Grace Moore jest dziś śpiewaczką
światowej sławy w najznakomitszych tea-
trach operowych, nagrywa filmy, jeździ
z jednego końca świata na drugi z wła-
nymi koncertami życia. Ale życie Gra-
ce Noore nie było dotychczas łatwym
życiem gwiazdy scenicznej.

Dziewięć lat temu przyjechała Gra-
ce Moore do New Yorku, żeby zaangażo-
wać się tam do jakiejś operetki. Mia-
ła to być jej pierwsza rola i młoda
śpiewaczka była ogromnie wzruszona
możliwościami, jakie się przed nią o-
twierały na drodze jej kariery scenic-
nej.

Pierwszą wizytą, jaką Grace Moore
złożyła w New Yorku była wizyta u dy-
rektora teatru, w którym miała wystą-
pić. Posłała dyrektorowi swoją kartę
wizytową i po raz ostatni przejrzała się
w lusterko, żeby zobaczyć czy jest
dobrze zapudrowana i czy włosy jej nie
zwierzchny się pod kapeluszem.

— Pan dyrektor prosi. — usłyszała
nagle głos służącego.

Zerwała się z krzesła, weszła do ga-
binetu dyrektora.

— Witam panią—powiedział uprze-
mie dyrektor, wyciągając do niej rękę.

Uśmiechnęła się i chciała mu od-
powiedzieć. Otworzyła usta, ale głos nie
wyszła jej z gardła. Zbladła przeraź-
liwie. Spróbowała raz jeszcze coś po-
wiedzieć. Znowu bez rezultatu. Nie u-
miała wydobyć z siebie ani jednego
dźwięku.

ziomki. Zwykle leśne poziomki. Poziomki mają tę właściwość, że wydzielają skórę, czynią ją bielszą i jędrniejszą.

Przedewszystkiem należy doskonale oczyścić twarz z brudu i kurzu, myjąc ją ciepłą wodą z mydłem. Potem dobrze jest zrobić parówkę twarzy, lub przyłożyć kilka gorących kompresów. W ten sposób oczyszczona skóra twarzy lepiej przyjmie „krem poziomkowy“, który przyrządzamy w następujący sposób: kilkanaście doskonale wypłukanych poziomok rozetrzeć w czystym naczyniu na miazgę, dodając (w wypadku, gdy mamy do czynienia z cerą suchą) dwie lub trzy łyżeczki świeżej śmietanki; dla cery tłustszej najodpowiedniejsze będą same poziomki dobrze roztarte.

Tą masą poziomkową należy pokryć całą twarz (szczególnie nos, brodę i czoło i pozostawić ją najmniej przez godzinę, poczem spłókać dobrze twarz letnią a następnie zimną wodą.

Powtarzając ten zabieg przez kilkanaście dni zauważymy, że cera staje się delikatna i czysta, wolna od wszelkich szpecących wysypek i plam.

Gdy pani wybiera się niespodziewanie gdzieś wieczorem i naturalnie chce pięknie wyglądać, radzę przed „zrobieniem twarzy“ zastosować „kurację poziomkową“.

Bo tylko na gładkiej i czystej twarzy puder, róż i karmin efektownie i ładnie wygląda. Na zmęczonej, powied tej twarzy nie tylko nie wygląda dobrze i korzystnie, lecz robi przykre wrażenie.

Bardzo szkodliwy rodzaj łupieżu.

Są dwa zasadnicze rodzaje łupieżu. O pierwszym pisaliśmy, że chociaż w początkowych stadiach nie wywiera on zbyt zgubnego wpływu na włosy, to jednakże zaniedbany — może się zamienić na ten drugi rodzaj, bardzo szkodliwy, który może doprowadzić nawet do zupełnej utraty włosów.

Powszechnie ten szkodliwy rodzaj łupieżu nazywamy „tłustym“, niekoniecznie dlatego, aby skóra na głowie miała być tłusta, lub włosy miały mieć wygląd zatłuszczony, lecz dlatego, ponieważ te łuski, gdy je z włosów wycze-

Nie tak nie zdoła Pań, jak piękna i czysta cera —
To potęgaje powab i wydatnia wygląd młodzieńczy.

Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam, stosując

Krem i mydło „LACTOLIN“
ŻĄDĄC WSZĘDZIE.

szemy, są brudnawo-żółtawego koloru i są tłuste. Pochodzi to stąd, ponieważ łupież właściwie jest to nagromadzenie się w wierzchniej warstwie skóry na głowie naturalnego tłuszczu, zmieszanego z prochem i kurzem, oraz z drobnymi kłami łuskami naskórka. Ta masa pokrywa całą skórę na głowie, zatyka pory koło cebulek włosowych i warstwami odpada, gdy pod nią wytworzy się nowa świeża warstwa.

Ponieważ pory w skórze są tą samą masą zalepione, cebulkom włosowym brak powietrza. Nie mogą one „oddychać“, więc chorują, zupełnie tak samo jakby musiały być chore nasze płuca, gdyby im brak było dopływu świeżego powietrza. Jeżeli jeszcze do tego z czasem przyłączają się rozmaite bakcyle, które szybko zagnieżdżają się wszędzie tam, gdzie jest brud, to można sobie wyobrazić, dlaczego biedne włosy zaczynają coraz bardziej słabnąć, robić się coraz niklejsze, tracić swój naturalny połysk, rozczepiają się na końcach, kruszeją i łamią się, wreszcie wypadają, aby już więcej nie odrósł, ponieważ ich cebulki żyć przestały.

Samo mycie włosów, lub skóry na głowie, chociażby najdokładniejsze i najczęstsze, złemu nie zaradzi, a nawet przeciwnie, zbyt częste „shampoo“ pobudza wydzielanie się coraz więcej naturalnego tłuszczu. Dlatego nie należy się dziwić, że niemal wszystkie dobre środki zapobiegawcze i lecznicze łupieżu tego rodzaju, są także tłuste. Nie chodzi bowiem o usunięcie z włosów, czy skóry na głowie, tłustości, lecz o usunięcie łupieżu.

Jakich środków leczniczych używać, to w znacznej mierze zależy od każdego poszczególnego wypadku i dlatego prze-

pis na kurację wysyłam każdej z pań osobną, gdy mi stan swych włosów i skóry na głowie dokładnie opiszcie. Poza samym środkiem zapobiegawczym drugim warunkiem ważnym w leczeniu łupieżu jest masowanie skóry na głowie. Masowanie to robi się końcami palców, miejsce koło miejsca, poczynając od uszu i skroni a kończąc na tyle głowy. Trzeba nie silnie trzeć skórę, lecz posuwając palcami zlekka skórę jakby unosząc do góry. Masaż taki należy robić przez kilka minut, przynajmniej dwa razy dziennie na całej głowie, aż się formalnie zacznie czuć jakby ciepło.

Tego rodzaju masaż nie tylko pomaga do usunięcia łusek ze skóry, ale przede wszystkim ożywia krążenie krwi w naczyniach pod skórą, a temsamem doprowadza więcej świeżej krwi do pokładów, w którym tkwią cebulki włosowe.

Po masażu powinno nastąpić zaraz dokładne wyczesanie włosów, aby usunąć z nich wszystkie łuski, oderwane od skóry przez masaż. Powtarzam przy tej sposobności, co już nieraz zaznaczałam, że szczotkę należy mieć swoją, tylko do własnego użytku, i tą szczotką nie powinien nikt inny swych włosów czesać. Po każdym czesaniu szczotkę dokładnie gorącą wodą i mydlinami wymyć i wysuszyć. Wyczesane nieczystości z włosów najlepiej spalić z papierem, na który się je zebrało. Przy czesaniu uważać także, aby łupież nie dostał się w jakiś sposób do oczu, ponieważ bywały wypadki choroby oczu z tego powodu.

Chociaż przy wyczesywaniu włosów po takim silnym masażu na szczotce zauważy się dużo stosunkowo włosów, to nie powinno zastraszać, gdyż będą to włosy, któreby i tak wypadły. Pocięśać się należy tem, że większość tych wło-

sów odrósł, ponieważ cebulki ich jeszcze są żywe, tylko zbyt przez łupież osłabione.

Dodajemy jeszcze jedną uwagę, a mianowicie konieczność uważania na normalne funkcjonowanie żołądka. Niestrawność, zatwardzenie, a także i anemia, wywierają wielki wpływ na stan skóry na głowie i same włosy. Gdy organizm jest chory, żołądek nie w porządku, to wtedy żadne zabiegi, zmierzające do zapobieżenia wypadaniu włosów na nic się nie zdadzą i częste są wypadki, że nie zabiegi, lecz kuracja przez lekarza przeprowadzona przywraca zdrowie włosom, chociaż lekarz nie będzie leczyć włosów — lecz żołądek.

Nie należy wymagać, aby przepisany sposób leczenia łupieżu okazał się skutecznym może już po pierwszym lub drugim użyciu. Jak powoli, stopniowo, do stawało się łupież coraz silniejszy, tak powoli, stopniowo, dzień po dniu można go będzie usunąć, można będzie wypadać włosów uleczyć, chorym włosom przywrócić ich poprzedni, naturalny stan. Trzeba mieć cierpliwość i silne postanowienie przeprowadzenia przepisanych zabiegów aż do skutku.

RADJO.

WARSZAWA 16 lipca

6.30 Pieśń „Kiedy ranne“. 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36, Gimnastyka. 6.50, Muzyka z płyt. 7.20 Dziennik poranny. 7.50 Pogadanka sport-turyst. 8.20 Program na dz. bieżący 8.25 Wskazówki praktyczne. 11.57 Sygnał czasu w Warsz. Obserw. Astr. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadomości meteorol. 12.05 Dziennik połudn. 12.15 Muzyka (płyty). 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Zespół salonowy P. Rynasa. 13.30 „Z rynku pracy“. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Transm. z Jubil. Złotu Harc. w Spale. 16.00 Skrzynka P.K.O. 16.15 Recital fortepianowy z Krakowa. 16.50 „Codzienny odcinek prozy“. 17.00 Koncert ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 18.00 Pogadanka przyrodnicza z Wilna 18.10 „Minuta poezji“. 18.15 „Cała Polska śpiewa“. 18.30 Transm. z Jubil. Złotu Harcerstwa Polsk. w Spale. 18.40 Życie kultur. i artyst. stolicy. 19.05 Program na dzień następ. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 Recital śpiewaczy ze Lwowa. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Pogadanka 20.10 Koncert ork. wiejskiej. 20.45 Dziennik wieczorny. 21.00 Koncert skrzypcowy. 21.30 Transm. z Jubil. Złotu Harc. Polskiego w Spale. 22.00 Koncert ze Lwowa. 22.30 Wiadom. sport. 22.40 Muzyka salonowa (płyty). 23.00 Wiadomości meteorol. dla komunik. lotniczej.

ADAM KRECHOWIECKI.

Najmłodszy...

88 (powieść)

Zatrzymali się we drzwiach, osłoniętych ciężką portjerą jedwabną.

— Więc przyjmuję? — pytała Ola, podnosząc na Jakóba wymowne, niepokojące spojrzenie.

— Przyjmie, niezawodnie przyjmie odpowiedział pan de Larjeac, jak zwykle powoli, spokojnie.

Zdało się Zygmunutowi, że Ola smutnie pochyliła głowę.

— Wdzięczna panu jestem — mówiła głosem stłumionym — wdzięczna bardzo, za wszystko, co dla Zygmunta czynisz. Nie sądzę wprowadzić, aby ta posada u ks. de Sarthes była dla niego, dla jego zdolności odpowiednią. Ale znając dobrze jego pozycję, sprzeciwiać się nie śmiem i z całego serca dziękuję ci za niego, panie Jakóbie!

Hrabia de Larjeac ujął w dłonie obie rączki Oli i milczał. Ale twarz jego miała w tej chwili wyraz niezwykły. Jasne oczy zdawały się pałać, ciśniejąc płowe błyski, usta drżały.

Przemówił po chwili głosem cichym, urywanym, wymawiając dobitnie każde słowo, nie spuszczaając z jej twarzy wzroku:

— Nie dziękuj mi pani... ja dla ciebie uczynię wszystko... wszystko, byle-bys tylko...

Więcej Zygmunt dosłyszeć nie mógł. Nagła wrzawa i wybuch śmiechu z przyległego salonu zagłuszyły wszystko. Ale to, co dosłyszał, wystarczyło, aby zrozumieć, komu zawdzięczał pośrednictwo hr. Jakóba; łatwo się zaś domy-

śleć mógł, czego on żądał w zamian od tej, którą Zygmunt najukochańszą swą siostrą nazywał.

Teraz było jego obowiązkiem zbadać intencje pana de Larjeac, a w razie potrzeby wyrwać stąd Olę i przed niebezpieczeństwem zasłonić.

Krew wzburzoną falą uderzała mu do głowy. Znał już dostatecznie ten świat, który go otaczał, aby wiedzieć, że hr. de Larjeac, posiadający pierwszorzędą pozycję majątkową i społeczną, nie łatwo się zdecyduje na małżeństwo z taką bez nazwiska dziewczyną, jak Ola. Mezaljans taki mogłaby tylko upozorować świetną jej artystyczną karierę, ale o tej tak szybko marzyć nie było można. Głos powszechny zapowiadał wprawdzie Oli znakomitą przyszłość, w razie obrania tej kariery, lecz ostatecznego rezultatu niepodobna było przewidzieć; uznanie zaś i sława, któreby ją wzniosły tak wysoko, aby hr. de Larjeac mógł wobec świata usprawiedliwić swój mezaljans, nie przychodziły tak łatwo, zwłaszcza w takiej stolicy jak Paryż i wobec pierwszorzędnych współzawodniczek.

Jakież więc zamiary miał hr. Jakób, zbliżając teraz do Oli? Co się działo w duszy tego, zawsze zimnego i obojętnego człowieka, którego jasne, bez wyrazu oczy, ciśnieć nagle poczęły błyski, a usta, zwykle milczące, szeptały namiatne wyrazy?

Postanowił przedewszystkiem rozmówić się z Olą i w tym celu wszedł za nią napowrót do sali. Ale Ola rozmawiała już w tej chwili z panią Stefanją, otoczona całym gronem dam i panów, w które Zygmunt mieszać się nie myślał.

Chciał się cofnąć, gdy wtem Irena, odbiegając od księcia de Sarthes, nagle ruchem zbliżyła się do niego i

wsuwając rączkę swą pod jego ramię, pociągnęła go prawie przemocą ku malej koczecie w rogu salonu.

— Nieznośny kuzynku! — zawołała głośno, aby wszyscy słyszeli — uciekasz odemnie, od wszystkich; zrobiłeś się teraz gorszym jeszcze, niż w początkach dziwakiem, a mnie to złości, podczas gdy wszyscy inni mnie nudzą!

Usiadła, wskazując przy sobie miejsce Zygmunutowi. Śmiała się, jak zawsze, lecz nie trudno było poznać, że śmiech ten brzmiał nieszczerze. Ruchy jej były dziś nerwowe, niespokojne, urywane; głos nawet miał brzmienie inne niż zwykle, twardsze. Gwałtownie szarpała trzymaną w rękę koronkową chusteczkę.

Patrzała na Zygmunta wzrokiem sztywnym, przenikliwym, jakby zbadać chciała najskrytsze jego myśli.

Zaczęła mówić głośno, tonem żartobliwym, skończyła poważnie:

— Zygmuncie — ozwała się po chwili ciszej, pochylając się ku niemu — przyjmujesz propozycję księcia de Sarthes? Posada doskonała... ja chcę abyś przyjął! chęć! chęć! — powtarzała z naciskiem, tupiąc nóżką, jaśno dziecko rozkapryszone.

On się jeszcze wahał.

— Mam inne plany — mówił — zależność tej pozycji upokarzałaby mnie na każdym kroku... nie czuję się na siłach...

Irena poruszyła się niecierpliwie.

— Słuchaj — rzekła — a jeżeli bym ja od ciebie żądała tej ofiary... gdyby ona potrzebna była dla mojego szczęścia, spełniłbyś ją?... przyjąłbyś?

Malutką swoją, a gorącą dłonią ścisnęła jego rękę, paląc go ognistym wzrokiem.

On schylił głowę ujarzmiony.

— Przyjmę — rzekł z wolna, zato-

piony w jej spojrzeniu.

W salonie ruch się tymczasem zrobił, zapowiadający koniec przyjęcia. Ktoś pierwszy dał hasło, wstając z miejsca, inni szli za tym przykładem. Niektórzy, poufalsi, zegnali się z gośpodnią domu, mniej znani wymykali się cichaczem.

Księżę de Sarthes, który Irena nie spuszczała z oka, zbliżył się do niej.

— To coś wygląda jak spowiedź przed kuzynkiem... ozwał się, rzucając spojrzenie w stronę Zygmunta.

Oh! spowiedź — odparła ona, wzruszając ramionami i z całą swobodą wracając do zwykłego, sztywnego tonu. Czyż w Paryżu jeszcze się kto spowiada? W ustach księcia sam ton wyrażał śmiech.

Pan Sarthes pochylił się ku niej.

— A przecież — rzekł szeptem, z naciskiem — ja się dzisiaj spowiadałem przed panią najszczerzej, z głębi duszy... Czy rozgrzeszenie otrzymam?

Twarz księcia, zwykle spokojna, była teraz dziwnie poruszona. Z ust bladozłotych zniknął konwencjonalny uśmiech, a w przyciętych nieco oczach zamigotały płomyki wewnętrznego uczucia; powieki drgały, przyszykując się.

Zygmunt słów nie słyszał, ale w tym momencie tej twarzy, z której wzruszenie zdzierało zwykłą maskę, domyślał się, o co chodziło. Ruszył się więc z miejsca, chcąc odejść. Nagłym ruchem ręki wstrzymała go Irena.

— Zostań! — rzekła stanowczo, po polsku.

A zwracając się do księcia; znowu zwykłym tonem, odparła głośno na jego pytanie.

— Cheesz księżę rozgrzeszenia, którego się domagasz, będziesz musiał odprawiać długą pokutę...

Namysł się więc dobrze... d. c. n.